

**Міжнародний гуманітарний університет
Факультет права та економіки
Кафедра державно-правових дисциплін**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Адміністративне право і процес

Галузь знань	<u>26 «Цивільна безпека»</u>
Спеціальність	<u>262 «Правоохоронна діяльність»</u>
Назва освітньої програми	<u>Правоохоронна діяльність</u>
Рівень вищої освіти	<u>перший (бакалаврський) рівень</u>

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail:
професор кафедри державно-правових дисциплін, доктор юридичних наук, професор Іванський Андрій Йосипович	096-989-56-26	andriy.ivanskyy@ukr.net

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Навчальна дисципліна «Адміністративне право і процес» є необхідним компонентом професійної підготовки правоохоронців та юристів. Вона вивчає теоретико-правові засади суспільних відносин щодо забезпечення основоположних прав і свобод людини в сфері публічного адміністрування; суспільних відносин в сфері надання адміністративних послуг; суспільних відносин в сфері діяльності суб'єктів публічної адміністрації (включаючи внутрішньо-організаційну) та суспільних відносин в сфері притягнення до адміністративної відповідальності. Особливою складовою навчальної дисципліни «Адміністративне право і процес» являється вивчення теоретичних здобутків щодо визначення сутності предмету та методу, принципів, джерел та структуризації адміністративного права. Студенти отримують теоретичні знання щодо основних понять та інститутів адміністративного права і процесу.

Метою викладання навчальної дисципліни «Адміністративне право і процес» є набуття студентами всебічних системно-теоретичних та науково-прикладних знань з предмету курсу та можливість використання цих знань на практиці, як при наданні юридичної допомоги громадянам в реалізації їхніх прав та законних інтересів, так і при виконанні функцій в органах влади. «Адміністративне право і процес» є дисципліною, яка сприяє підготовці фахівців у сфері права, опануванню системи норм адміністративного права та процесу, чинного адміністративного законодавства

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Адміністративне право і процес» є опанування таких навчальних дисциплін освітньої програми як: «Історія держави і права», «Теорія держави і права»; оволодіння навичками опрацювання наукових та нормативно-правових джерел адміністративного права і процесу.

2. ВИМОГИ ДО РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ТА КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ

У процесі реалізації програми дисципліни «Адміністративне право і процес» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері правоохоронної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів правоохоронної діяльності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення, критичного, стратегічного, дизайн-мислення.

ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК2. Здатність організувати нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства у сфері правоохоронної діяльності.

СК3. Здатність професійно оперувати категоріально-понятійним апаратом права і правоохоронної діяльності.

СК4. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань та навичок у професійній діяльності.

СК5. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел.

СК8. Здатність ефективно забезпечувати публічну безпеку та порядок.

СК10. Здатність визначати належні та придатні для юридичного аналізу факти.

СК11. Здатність до аналізу та оцінки ризиків що впливають на вчинення адміністративних правопорушень та кримінальних злочинів (проступків).

СК17. Здатність здійснювати контроль за дотриманням фізичними та юридичними особами спеціальних правил та порядку зберігання і використання зброї, спеціальних засобів індивідуального захисту та активної оборони, боєприпасів, вибухових речовин і матеріалів, інших предметів, матеріалів і речовин, на які поширюється дозвільна система.

СК20. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення адміністративних і кримінальних правопорушень, заходів, спрямованих на усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб та публічній безпеці.

Навчальна дисципліна «Адміністративне право і процес» забезпечує досягнення **програмних результатів навчання (РН)**, передбачених освітньою програмою:

РН5. Розробляти тексти та документи з питань професійної діяльності, вільно спілкуватися українською та іноземною мовами усно і письмово у соціальній і професійній сферах.

РН7. Здійснювати координацію діяльності суб'єктів забезпечення публічної безпеки і порядку, а також комунікацію з фізичними та юридичними особами з метою своєчасного реагування на кримінальні злочини, адміністративні правопорушення та події.

РН8. Здійснювати пошук інформації у доступних джерелах для повного та всебічного встановлення необхідних обставин.

РН10. Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

РН12. Адаптуватися і ефективно діяти за звичних умов правоохоронної діяльності та за умов ускладнення оперативної обстановки.

РН13. Знати і розуміти відповідні вимоги законодавства, грамотно оформлювати процесуальні документи, що використовуються під час провадження у справах про адміністративні правопорушення, здійснювати превентивні та примусові поліцейські заходи, а також кваліфікацію адміністративних та кримінальних правопорушень.

РН16. Застосовувати заходи, спрямовані на усунення загрози життю та здоров'ю фізичних осіб і публічній безпеці, що виникли внаслідок учинення кримінального злочину чи адміністративного правопорушення.

РН20. Підтримувати, встановлені на законодавчому рівні, умови дотримання дозвільної системи.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знання:

1. Базових основ адміністративного права, адміністративного процесу, адміністративного судочинства;
2. Яким чином реалізується адміністративне право, адміністративні норми, адміністративні правовідносини; що таке: державне управління, виконавча влада, адміністративно-правові режими, адміністративні процедури, адміністративне правопорушення, адміністративна відповідальність, адміністративне судочинство тощо; яким чином відбувається звернення громадян, створюються юридичні особи, надаються адміністративні послуги, особа притягується до адміністративної відповідальності, адміністративне провадження та накладання адміністративного стягнення, адміністративно-правове забезпечення державного управління у сфері національної безпеки, у галузі оборони та внутрішніх справ, адміністративно-правові засади державного управління у сфері юстиції та закордонних справ, в економічній сфері, у сфері фінансів, банківської системи та митної справи, у сфері промислової діяльності та в екологічній сфері, у галузі транспорту, зв'язку житлово-комунального господарства, регіонального розвитку та будівництва, у галузі: освіти, науки, культури, туризму, телебачення, преси, молоді та спорту, у галузі: охорони здоров'я населення та соціального захисту населення.
3. Суб'єктного складу адміністративного права та адміністративних правовідносин, адміністративно-правових режимів, адміністративних процедур, стадій адміністративного судочинства тощо;
4. Яким чином відбуваються звернення громадян, службова кар'єра державного службовця, адміністративні послуги, процедури, адміністративне провадження, адміністративне судочинство; адміністративно-правове забезпечення державного управління у сфері національної безпеки, у галузі оборони та внутрішніх справ, адміністративно-правові засади державного управління у сфері юстиції та закордонних справ, в економічній сфері, у сфері фінансів, банківської системи та митної справи, у сфері промислової діяльності та в екологічній сфері, у галузі транспорту, зв'язку житлово-комунального господарства, регіонального розвитку та будівництва, у галузі: освіти, науки, культури, туризму, телебачення, преси, молоді та спорту, у галузі: охорони здоров'я населення та соціального захисту населення тощо.
5. Правової природи таких понять як: адміністративне право», «адміністративні норми», «адміністративні правовідносини», «адміністративне законодавство», «влада», «виконавча влада», «управління». «державне управління», «суб'єкт адміністративного права»,

«адміністративна правосуб'єктність», «адміністративно-правовий статус», адміністративна правосуб'єктність фізичних осіб як суб'єктів адміністративного права та правовідносин, адміністративно-правовий статус громадян України, іноземців, біженців, осіб без громадянства, адміністративна правосуб'єктність юридичних осіб, проблеми деліктоздатності юридичних осіб, «державна служба, «державний службовець», «адміністративно-правові режими», «адміністративна процедура», «адміністративна послуга», «звернення громадян», «державний контроль», «державний нагляд», «адміністративне правопорушення», «адміністративна відповідальність» тощо.

Уміння:

6. Аргументовано обговорити та пояснити адміністративно-правове забезпечення державного управління у сфері національної безпеки, у галузі оборони та внутрішніх справ, адміністративно-правові засади державного управління у сфері юстиції та закордонних справ, в економічній сфері, у сфері фінансів, банківської системи та митної справи, у сфері промислової діяльності та в екологічній сфері, у галузі транспорту, зв'язку житлово-комунального господарства, регіонального розвитку та будівництва, у галузі: освіти, науки, культури, туризму, телебачення, преси, молоді та спорту, у галузі: охорони здоров'я населення та соціального захисту населення.

Навички:

7. Упорядковувати набуті знання у вигляді виконання індивідуальних завдань.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття (денне відділення / заочне відділення)			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
5	150	28 / 6	28 / 4	94 / 140	2 / 1	3 / 2	Обов'язкова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				Заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		лекц.	прак	сам.роб.		лекц.	прак	сам.роб.
Тема 1. Сутність та призначення адміністративного права в Україні.	10	2	2	6	12	2		10
Тема 2. Джерела адміністративного права та реалізація його норм.	10	2	2	6	10			10
Тема 3. Виконавча влада та державне управління.	10	2	2	6	10			10
Тема 4. Суб'єкти адміністративного права. Адміністративно-правові відносини: поняття та особливості.	10	2	2	6	10			10
Тема 5. Фізичні та недержавні юридичні особи як суб'єкти адміністративного	10	2	2	6	10			10

права та адміністративних правовідносин								
Тема 6. Органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування як суб'єкти адміністративного права та адміністративних правовідносин	10	2	2	6	10			10
Тема 7. Правові основи державної служби України	10	2	2	6	14	2	2	10
Тема 8. Державне управління: сутність, функції, форми та методи	10	2	2	6	10			10
Тема 9. Адміністративно-правові режими	10	2	2	6	10			10
Тема 10. Адміністративні процедури та послуги	10	2	2	6	10			10
Тема 11. Забезпечення законності і дисципліни у сфері державного управління	10	2	2	6	10			10
Тема 12. Адміністративне правопорушення, його склад та ознаки	10	2	2	6	10			10
Тема 13. Адміністративно-правова відповідальність	10	2	2	6	10			10
Тема 14. Проведення у справах про адміністративні проступки. Сутність адміністративного судочинства	20	2	2	16	14	2	2	10
Усього годин	150	28	28	94	150	6	4	140
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ - ІСПИТ								

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Студенти отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням університетської платформи он-лайн навчання на базі Moodle. Окрім того, практичні навички у пошуку та аналізу інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань, тощо, студенти отримують, користуючись університетськими комп'ютерними класами та бібліотекою. Технічне забезпечення: Проектор EPSON EB-X9 Ноутбук SONY SVF152A29V Intel (R) Celeron (R) CPU 2117U 1.8GHz 1.8 GHz - 2014 р. ASUS n3050i-c/ Intel (R) Celeron (R) CPU N3050 1.6GHz 1.6 GHz - 15 од. MS Windows 10; MS Office 2019; Stata 12.0; Adobe Reader.

6. ПИТАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	<p>Тема 1. Сутність та призначення адміністративного права в Україні.</p> <p>1. Поняття адміністративного права. Предмет, метод та система адміністративного права.</p> <p>2. Співвідношення адміністративного права з іншими галузями права та з державним управлінням.</p> <p>3. Функції адміністративного права та його задачі у розбудові правової, незалежної, демократичної держави.</p> <p>4. Роль і значення адміністративного права в державному будівництві.</p>	2	
2.	<p>Тема 2. Джерела адміністративного права та реалізація його норм.</p> <p>1. Джерела адміністративного права та їх види. Поняття адміністративного законодавства. Систематизація адміністративного законодавства та її форми.</p> <p>2. Поняття та структура норм адміністративного права.</p> <p>3. Класифікація адміністративно-правових норм за змістом, за адресатами або суб'єктами, за формою припису, за галузевою належністю, за межею дії, за юридичною силою.</p> <p>4. Реалізація норм адміністративного права.</p> <p>5. Вимоги до застосування норм адміністративного права (законність, обґрунтованість, доцільність).</p>	2	
3.	<p>Тема 3. Виконавча влада та державне управління.</p> <p>1. Поняття влади. Виконавча влада як сфера реалізації норм адміністративного права.</p> <p>2. Президент України, виконавча влада та адміністративне право.</p> <p>3. Поняття управління, соціального управління як категорії адміністративного права. Громадське управління, його характеристика.</p> <p>4. Характеристика суб'єкта управління, його роль у забезпеченні функціонування управлінської системи. Характеристика об'єкта управління. Характеристика управлінського впливу.</p> <p>5. Державне управління – різновид соціального управління. Основні ознаки (риси) та завдання державного управління. Державне управління як форма прояву державної виконавчої влади.</p>	2	
4.	<p>Тема 4. Суб'єкти адміністративного права. Адміністративно-правові відносини: поняття та особливості.</p> <p>1. Поняття та види суб'єктів адміністративного права. Система суб'єктів адміністративного права.</p> <p>2. Поняття, зміст та складові адміністративної правосуб'єктності та адміністративно-правового статусу.</p> <p>3. Поняття, особливості, зміст та види адміністративно-правових відносин.</p> <p>4. Механізм утворення адміністративно-правових відносин. Юридичні факти як підстави виникнення, зміни та припинення адміністративних правовідносин.</p> <p>5. Суб'єкти адміністративно-правових відносин: поняття та види.</p>	2	
5.	<p>Тема 5. Фізичні та недержавні юридичні особи як суб'єкти адміністративного права та адміністративних правовідносин</p> <p>1. Адміністративна правосуб'єктність фізичних осіб як суб'єктів адміністративного права та правовідносин. Адміністративно-правовий статус громадян України</p> <p>2. Адміністративно-правовий статус іноземців, біженців, осіб без громадянства.</p> <p>3. Права громадян у сфері державного управління: соціально-економічні права; політичні права і свободи; особисті права і свободи. Адміністративно-правові гарантії прав та обов'язки громадян.</p> <p>4. Адміністративна правосуб'єктність юридичних осіб. Проблеми деліктоздатності юридичних осіб.</p> <p>5. Поняття і види об'єднань громадян. Політичні партії і громадські організації.</p>	2	

	6. Поняття легалізації об'єднань громадян і її шляхи. Припинення діяльності об'єднань громадян. Права об'єднань громадян.		
6.	Тема 6. Органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування як суб'єкти адміністративного права та адміністративних правовідносин 1. Поняття та ознаки органу виконавчої влади. Поняття адміністративної правоздатності і дієздатності органів виконавчої влади. 2. Класифікація органів державної виконавчої влади за масштабом діяльності. Вищі, центральні, місцеві і спеціальні органи виконавчої влади. Класифікація органів державної виконавчої влади за порядком утворення та обсягом компетенції. 3. Адміністративно-правовий статус Кабінету Міністрів України та центральних органів виконавчої влади. 4. Адміністративно-правовий статус місцевих органів виконавчої влади. 5. Адміністративно-правовий статус Апарату Верховної Ради України, Ради національної безпеки і оборони України. 6. Адміністративно-правовий статус Центральної виборчої комісії, Національного банку України.	2	
7.	Тема 7. Правові основи державної служби України 1. Поняття, ознаки та види державної служби в Україні. Функції державної служби. 2. Управління державною службою. 4. Поняття, зміст та класифікація державних службовців. Поняття посади і посадової особи. 5. Правовий статус державного службовця. Адміністративна правоздатність і адміністративна дієздатність державних службовців. 6. Класифікація посад державних службовців. Ранги державних службовців. 7. Права державних службовців у сфері державного управління. Адміністративно-правові обов'язки державних службовців. Види і характеристика обмежень щодо державних службовців.	2	2
8.	Тема 8. Державне управління: сутність, функції, форми та методи. 1. Поняття, принципи та функції державного управління. 2. Суб'єкти, рівні та режими державного управління. 3. Поняття і види форм державного управління. 4. Поняття, ознаки та класифікація актів державного управління. Вимоги, які висувуються щодо актів державного управління. 5. Поняття, особливості та класифікація методів державного управління.	2	
9.	Тема 9. Адміністративно-правові режими. 1. Поняття, зміст та класифікація адміністративно-правових режимів. 2. Правове регулювання адміністративно-правових режимів. 3. Повноваження державних органів по введенню адміністративно-правових режимів. 5. Адміністративно-правовий режим надзвичайного та військового стану. 6. Режим надзвичайної екологічної ситуації. Митний режим.	2	
10.	Тема 10. Адміністративні процедури та послуги. 1. Поняття, принципи, риси та структура адміністративних процедур. 2. Суб'єкти адміністративних процедур. 3. Види адміністративних процедур: правотворчі (нормотворчі), з надання адміністративних послуг, заохочувальні, внутрішньо-організаційної діяльності, контрольно-наглядові, адміністративно-юрисдикційні та ін. 4. Поняття та класифікація адміністративних послуг.	2	
11.	Тема 11. Забезпечення законності і дисципліни у сфері державного управління 1. Поняття законності і дисципліни у державному управлінні. Способи забезпечення законності й дисципліни у державному управлінні.	2	

	<p>2. Контроль у системі засобів забезпечення законності у державному управлінні. Поняття, сутність, зміст та принципи державного контролю.</p> <p>3. Види державного контролю: президентський, парламентський, урядовий, судовий, адміністративний. Державний контроль і громадський контроль. Державний контроль і прокурорський нагляд.</p> <p>4. Організаційно-структурне забезпечення державного контролю у сфері державного управління.</p> <p>5. Адміністративний нагляд у системі засобів забезпечення законності у державному управлінні. Поняття та сутність адміністративного нагляду.</p>		
12.	<p>Тема 12. Адміністративне правопорушення, його склад та ознаки</p> <p>1. Адміністративне правопорушення: поняття, ознаки та склад.</p> <p>2. Види адміністративних правопорушень.</p> <p>3. Поняття, ознаки й склад адміністративного проступку.</p> <p>4. Поняття, мета, система адміністративних стягнень.</p> <p>5. Порядок та строк накладення адміністративних стягнень.</p>	2	
13.	<p>Тема 13. Адміністративно-правова відповідальність</p> <p>1. Поняття, підстави, ознаки та принципи адміністративної відповідальності.</p> <p>2. Обставини, що виключають адміністративну відповідальність (крайня необхідність, необхідна оборона, неосудність).</p> <p>3. Можливість звільнення від адміністративної відповідальності при малозначності правопорушення.</p> <p>4. Обставини, що обтяжують відповідальність за адміністративне правопорушення.</p>	2	
14.	<p>Тема 14. Провадження у справах про адміністративні проступки. Сутність адміністративного судочинства</p> <p>1. Поняття, принципи та завдання провадження у справах про адміністративні проступки.</p> <p>2. Обставини, що виключають провадження у справах про адміністративні проступки.</p> <p>3. Стадії провадження у справах про адміністративні проступки.</p> <p>4. Суб'єкти провадження у справах про адміністративні проступки та їхній процесуальний статус.</p> <p>5. Докази та доказування у справах про адміністративні проступки. Процесуальні документи у справах про адміністративні проступки.</p> <p>6. Поняття, завдання та принципи адміністративного судочинства.</p>	2	2
	Всього:	28	4

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи студентів щодо вивчення дисципліни «Адміністративне право і процес» включаються:

1. Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно зазначених у програмі тем.
2. Опрацювання лекційного матеріалу.
3. Підготовка до практичних занять.
4. Консультації з викладачем протягом семестру.
5. Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.
6. Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді есе, рефератів тощо.
7. Підготовка до підсумкового контролю.

Тематика та питання до самостійної підготовки та індивідуальних завдань

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Тема 1. Сутність та призначення адміністративного права в Україні. Перспективи розвитку адміністративного права за Концепцією реформи адміністративного права. <u>Реферат</u> Поняття, особливості, зміст та види адміністративно-правових відносин. Поняття, особливості та класифікація методів державного управління.	6	10
2.	Тема 2. Джерела адміністративного права та реалізація його норм. Види реалізації (виконання, використання, додержання, застосування). Дія адміністративних норм у часі, просторі, за колом осіб. <u>Реферат</u> Державне управління: поняття, принципи, функції, суб'єкти, рівні та режими	6	10
3.	Тема 3. Виконавча влада та державне управління. Співвідношення державного управління і виконавчої влади. Співвідношення державного управління і державного регулювання. <u>Реферат</u> Поняття адміністративної правоздатності і дієздатності органів виконавчої влади.	6	10
4.	Тема 4. Суб'єкти адміністративного права. Адміністративно-правові відносини: поняття та особливості. Суб'єкти адміністративного права та адміністративно-правових відносин: співвідношення. <u>Реферат</u> Адміністративна правосуб'єктність юридичних осіб. Поняття, зміст та складові адміністративної правосуб'єктності та адміністративно-правового статусу.	6	10
5.	Тема 5. Фізичні та недержавні юридичні особи як суб'єкти адміністративного права та адміністративних правовідносин Поняття, ознаки та види державної служби в Україні. <u>Реферат</u> Адміністративно-правовий статус релігійних організацій. Адміністративно-правовий статус приватних підприємств та установ.	6	10
6.	Тема 6. Органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування як суб'єкти адміністративного права та адміністративних правовідносин Органи місцевого самоврядування: поняття, види та адміністративно-правовий статус <u>Реферат</u> Поняття та ознаки органу виконавчої влади.	6	10
7.	Тема 7. Правові основи державної служби України Проходження державної служби. Службова кар'єра. Підстави припинення державної служби. Відставка державного службовця. <u>Реферат</u>	6	10

	Правова відповідальність державних службовців.		
8.	Тема 8. Державне управління: сутність, функції, форми та методи. Поняття, особливості та цілі адміністративного примусу. <u>Реферат</u> Права державних службовців у сфері державного управління.	6	10
9.	Тема 9. Адміністративно-правові режими. Адміністративно-правовий режим державного кордону України. Режим державної таємниці. <u>Реферат</u> Повноваження державних органів по введенню адміністративно-правових режимів. Адміністративно-правовий режим надзвичайного та військового стану.	6	10
10.	Тема 10. Адміністративні процедури та послуги. Характеристика законодавства про адміністративні послуги. Процедура щодо надання адміністративних послуг. <u>Реферат</u> Поняття, принципи, риси та структура адміністративних процедур.	6	10
11.	Тема 11. Забезпечення законності і дисципліни у сфері державного управління Види адміністративного нагляду. Адміністративний нагляд та державний контроль. Звернення громадян як спосіб забезпечення законності у державному управлінні. <u>Реферат</u> 1. Способи забезпечення законності й дисципліни у державному управлінні.	6	10
12.	Тема 12. Адміністративне правопорушення, його склад та ознаки Накладення адміністративних стягнень при вчиненні кількох адміністративних правопорушень. <u>Реферат</u> Процесуальні документи у справах про адміністративні проступки.	6	10
13.	Тема 13. Адміністративно-правова відповідальність Адміністративна відповідальність неповнолітніх. Особливості адміністративної відповідальності юридичних осіб. <u>Реферат</u> Обставини, що виключають адміністративну відповідальність (крайня необхідність, необхідна оборона, неосудність).	6	10
14.	Тема 14. Проведення у справах про адміністративні проступки. Сутність адміністративного судочинства Кодекс адміністративного судочинства України як правова основа адміністративного судочинства. Система адміністративних судів в Україні – організаційна основа адміністративного судочинства. <u>Реферат</u> Поняття, завдання та принципи адміністративного судочинства. Поняття та зміст публічного спору як предмета розгляду адміністративних судів в Україні.	16	10
	Всього	94	140

8. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Робоча програма навчальної дисципліни «Адміністративне право і процес» передбачає наступні види та методи контролю:

Види контролю	Складові оцінювання
поточний контроль, який здійснюється у ході: проведення практичних занять, виконання індивідуального завдання; проведення консультацій та відпрацювань.	50%
підсумковий контроль, який здійснюється у ході проведення іспиту.	50%

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; іспит
-------------------------------------	---

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Питання до іспиту

1. Адміністративна відповідальність неповнолітніх.
2. Адміністративна правосуб'єктність юридичних осіб.
3. Адміністративне правопорушення: поняття, ознаки та склад.
4. Адміністративний нагляд та державний контроль.
5. Адміністративно-правовий режим державного кордону України.
6. Адміністративно-правовий режим надзвичайного та військового стану.
7. Адміністративно-правовий статус фізичних осіб
8. Адміністративно-правовий статус Кабінету Міністрів України та центральних органів виконавчої влади.
9. Адміністративно-правовий статус місцевих органів виконавчої влади.
10. Державне управління: поняття, принципи, функції, суб'єкти, рівні та режими..
11. Державний контроль і громадський контроль.
12. Джерела адміністративного права та їх види. Систематизація адміністративного законодавства та її форми.
13. Докази та доказування у справах про адміністративні проступки.
14. Кодекс адміністративного судочинства України як правова основа адміністративного судочинства.
15. Контроль у системі засобів забезпечення законності у державному управлінні.
16. Накладення адміністративних стягнень при вчиненні кількох адміністративних правопорушень.
17. Обставини, що виключають адміністративну відповідальність (крайня необхідність, необхідна оборона, неосудність).
18. Органи місцевого самоврядування: поняття, види та адміністративно-правовий статус.
19. Особливості адміністративної відповідальності юридичних осіб.
20. Повноваження державних органів по введенню адміністративно-правових режимів.
21. Поняття адміністративної правоздатності і дієздатності органів виконавчої влади.
22. Поняття законності і дисципліни у державному управлінні.
23. Поняття і види форм державного управління.
24. Поняття та зміст публічного спору як предмета розгляду адміністративних судів в Україні.

25. Поняття та класифікація адміністративних послуг.
26. Поняття та ознаки органу виконавчої влади.
27. Поняття, завдання та принципи адміністративного судочинства.
28. Поняття, зміст та класифікація адміністративно-правових режимів.
29. Поняття, зміст та складові адміністративної правосуб'єктності та адміністративно-правового статусу.
30. Поняття, ознаки й склад адміністративного проступку.
31. Поняття, ознаки і функції адміністративного договору.
32. Поняття, ознаки та види державної служби в Україні.
33. Поняття, особливості та класифікація методів державного управління.
34. Поняття, особливості, зміст та види адміністративно-правових відносин.
35. Поняття, особливості, цілі та види адміністративного примусу.
36. Поняття, принципи та завдання провадження у справах про адміністративні проступки.
37. Поняття, принципи, риси та структура адміністративних процедур.
38. Порядок та строк накладення адміністративних стягнень.
39. Права громадян у сфері державного управління: соціально-економічні права; політичні права і свободи; особисті права і свободи.
40. Права державних службовців у сфері державного управління.
41. Правова відповідальність державних службовців.
42. Правове регулювання адміністративно-правових режимів.
43. Правове регулювання прав громадян на звернення.
44. Правовий статус державного службовця.
45. Правові акти державного управління: поняття, властивості, види, призначення.
46. Предмет, метод та система адміністративного права.
47. Проходження державної служби.
48. Процесуальні документи у справах про адміністративні проступки.
49. Режим державної таємниці.
50. Режим надзвичайної екологічної ситуації.
51. Система адміністративних судів в Україні – організаційна основа адміністративного судочинства.
52. Службова кар'єра.
53. Співвідношення адміністративного права з іншими галузями права та з державним управлінням.
54. Співвідношення державного управління і виконавчої влади.
55. Співвідношення державного управління і державного регулювання.
56. Способи забезпечення законності й дисципліни у державному управлінні.
57. Суб'єкти адміністративного права та адміністративно-правових відносин: співвідношення.
58. Суб'єкти адміністративно-правових відносин: поняття та види.
59. Функції адміністративного права та його задачі у розбудові правової, незалежної, демократичної держави.
60. Характеристика законодавства про адміністративні послуги.

**9. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
З ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ІСПИТУ**

Денна форма навчання			
<i>Поточний контроль</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	25
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виносяться на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
1.3. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе)	10
1.4. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль іспит			50
Всього балів			100

Заочна форма навчання			
<i>Поточний контроль</i>			
Види самостійної роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи під час аудиторних занять			
1.1. Підготовка до аудиторних занять	Відповідно до розкладу	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час аудиторних занять	15
За виконання контрольних робіт (завдань)			

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

1.2. Підготовка контрольних робіт	-//-	Перевірка контрольних робіт (завдань)	15
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.3. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виносяться на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ² , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
2.1. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе) під час ІКР	5
2.3. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль <i>іспит</i>			50
Всього балів підсумкової оцінки			100

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

Сума балів за 100-бальною шкалою	Шкала ECTS	Національна шкала	Оцінка за національною шкалою
			для екзамену
90-100	A	відмінно	відмінно
82-89	B	дуже добре	добре
74-81	C	добре	
64-73	D	задовільно	задовільно
60-63	E	достатньо	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторної здачі семестрового контролю	незадовільно
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	незадовільно

10. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» А - від 90 до 100 балів. Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» В - від 82 до 89 балів. Студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за

² Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» С - від 74 до 81 балів. Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

- «задовільно» D - від 64 до 73 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

- «задовільно» E - від 60 до 63 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- «незадовільно з можливістю повторного складання» FX – від 35 до 59 балів. Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» F – від 0 до 34 балів. Студент не володіє навчальним матеріалом.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Адміністративна відповідальність за порушення антимонопольного законодавства України: монографія / Л. Р. Біла-Тіунова, К. В. Бондаренко, В. Р. Кравець ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». О. : Фенікс, 2011. 214 с.
2. Адміністративне право України : підручник [За заг. ред. С.В. Ківалова]. О. : Юрид. л-ра, 2003. 896 с
3. Адміністративне право України : навч.-метод. посіб. 5-те вид., переробл. та допов / С.В. Ківалов, Л.Р. Біла-Тіунова. Одеса : Фенікс, 2011. 400 с.
4. Адміністративне право України : навч.-метод. посіб. – 8-те вид., переробл. та допов / С.В. Ківалов, Л.Р. Біла-Тіунова, К.В. Бондаренко. Одеса : Фенікс, 2015. – 354 с.
5. Адміністративне право України в умовах реформування: навч. посіб. / С.В. Ківалов [та ін.]; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». О. : Фенікс, 2012. 172с.
6. Адміністративна процедура та адміністративні послуги. Зарубіжний досвід і пропозиції для України / Автор-упорядник В. П. Тимошук. К.: Факт, 2003. – 496 с.
7. Адміністративне процесуальне (судове) право України: Підручник / За заг. Ред. С.В. Ківалова . – Одеса: Юридична література, 2007. 312 с.
8. Адміністративне судочинство: навч. посіб. / [Рябченко О. П. та ін.]; за заг. ред. проф. О. П. Рябченко; Харк. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2010. 231 с.
9. Бандурка О. М., Тищенко М. М. Адміністративний процес: Підручник для вищих навч. закл. К.: Літера ЛТД, 2001. 288 с.
10. Бевзенко В. М. Участь в адміністративному судочинстві України суб'єктів владних повноважень: правові засади, підстави та форми: монографія. К. : Прецедент, 2010. 475 с.

Допоміжна:

11. Адміністративне право України: Навчальний посібник / За ред. Т. О. Коломoeць, Г. Ю. Гулевської. К.: Істина, 2007. 216 с.
12. Адміністративне процесуальне (судове) право України: Підруч. / Одеська національна юридична академія / С. В. Ківалов (ред.). О.: Юридична література, 2007. 312 с.
13. Адміністративне судочинство: підручник/За заг. ред. Т.О. Коломoeць. К.: Істина, 2009. 344 с.
14. Адміністративні послуги місцевих органів державної виконавчої влади / А. О. Чемерис, М. Д. Лесечко, А. В. Ліпенцев, А. О. Каляєв, В. М. Ципук.

Л.: ЛРІДУ НАДУ, 2004. 148 с.

15. Адміністративно-правовий захист прав громадян : навч.-метод. посіб. / [К. К. Афанасьєв та ін.] ; Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е. О. Дідоренка. Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2011. 279 с.
16. Адміністративно-процесуальне право України: Підручник. / За ред. О. В. Кузьменко. К.: Атіка, 2007. 416 с.

Нормативно-правові акти:

17. Конституція України прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 16. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>
18. Кодекс України про адміністративні правопорушення. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>
19. Кодекс адміністративного судочинства України : Закон України від 06.07.2005 р. № 2747-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
20. Про адміністративні послуги: Закон України від 06 вересня 2012 р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>
21. Про місцеві державні адміністрації : Закон України від 09.04.1999 р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>
22. Про затвердження Правил етичної поведінки державних службовців : Постанова Кабінету Міністрів України від 11.02.2016 № 65. URL:<http://zakon4.rada.gov.ua>
23. Положення про Державну аудиторську службу України : Постанова Кабінету Міністрів України від 03.02.2016 р. URL:<http://zakon4.rada.gov.ua>
24. Положення про Державну казначейську службу України : Постанова Кабінету Міністрів України від 15.04.2015 р. URL:<http://zakon4.rada.gov.ua>
25. Положення про Державну податкову та митну служби України : Постанова Кабінету Міністрів України від 03.2019 р. URL:<http://zakon4.rada.gov.ua>
26. Про затвердження Загальних правил поведінки державного службовця : Наказ Голодержслужба України від 04.08.2010 № 214. URL:<http://zakon4.rada.gov.ua>

Інформаційні ресурси:

27. Офіційний портал ВРУ . URL: <http://portal.rada.gov.ua/>
28. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/42016052>
29. Урядовий портал . URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/>
30. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>